

### บทที่ 3

#### วิธีการวิจัย

การปรับปรุงพันธุ์ไก่กระดูกคำพันธุ์แทรุนที่ 2 ที่มีสมรรถภาพการผลิตที่ดีสำหรับพื้นที่ 3 ระดับความสูง อุปกรณ์

1. เครื่องฟอกไข่ไฟฟ้า จำนวน 2 เครื่อง
2. ที่ให้น้ำไก่ จำนวน 32 อัน
3. ที่ให้อาหารไก่ จำนวน 64 อัน
4. ถังพลาสติกสำหรับใส่อาหารไก่ จำนวน 32 อัน
5. ตาชั่งแบบหัวกรวย จำนวน 4 อัน

#### วิธีดำเนินการวิจัย

1. การปรับปรุงพันธุ์ไก่กระดูกคำสายพันธุ์แทรุนที่ 2 จากพ่อแม่พันธุ์ที่คัดเลือกจากรุ่นที่ 1 โดยมีกิจกรรมประกอบด้วย
  - 1) พันธุ์ไก่กระดูกคำที่ใช้วิจัยจะทำการคัดเลือกไก่ที่มีลักษณะสีดำสนิทตรงตามสายพันธุ์ อายุ 8 สัปดาห์เป็นต้นไป
  - 2) ทำการคัดเลือกพันธุ์ไก่กระดูกคำจากรุ่นที่ 1 เพื่อนำมาใช้เป็นสายพ่อแม่พันธุ์ในการปรับปรุงพันธุ์
  - 3) ไก่กระดูกคำที่ใช้วิจัยจะทำการคัดเลือกไก่เพศผู้ที่มีลักษณะตรงตามสายพันธุ์และโตดีที่สุด จำนวน 8 ตัว และเพศเมียจำนวน 40 ตัว ให้ผสมพันธุ์กันเองแบบธรรมชาติ ดำเนินการเลี้ยงและฟักไข่จากผู้พ่อแม่พันธุ์ดังกล่าว (F1) ที่ฟาร์มปศุสัตว์มูลนิธิโครงการหลวง ต.แม่เหียะ อ.เมือง จ.เชียงใหม่
  - 4) เก็บข้อมูลในช่วงที่ไก่มีความสมบูรณ์เต็มที่ ไปที่เก็บได้ในแต่ละสายจะระบุหมายเลขประจำสาย รวมทั้งลูกไก่ที่ผลิตได้ในแต่ละสายจะติดหมายเลขประจำตัวเพื่อระบุตัวไก่ โดยคาดว่าจะได้ลูกไก่จำนวน 20 ตัว/สาย/สัปดาห์ ทำเช่นนี้จำนวน 3 สัปดาห์ ซึ่งจะเป็น 3 ชั้นในแต่ละสาย
  - 5) บันทึกจำนวนผลผลิตไก่ จำนวนไก่ที่เข้าฟัก เปอร์เซ็นต์การฟักออก และความผิดปกติต่างๆ จากนั้นนำลูกไก่ที่ได้ไปทดสอบเรื่องสมรรถภาพการผลิต

## 2. ทดสอบสมรรถภาพการผลิตไก่กระดูกคำ ในพื้นที่ทดสอบ 3 ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล โดยมี กิจกรรมประกอบด้วย

1) แบ่งฟ่อแม่พันธุ์ ออกเป็น 8 สาย แต่ละสายใช้อัตราส่วน พ่อพันธุ์ 1 ตัวต่อแม่พันธุ์ 5 ตัว ในการ ผสม เก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ลูกรุ่นที่ 2 (F2) บันทึกจำนวนผลผลิตไป จำนวน ไก่เข้าฟีก เปอร์เซ็นต์การ ฟีกออก

### 2) ทดสอบสมรรถภาพการผลิตไก่กระดูกคำ

2.1) แบ่งพื้นที่การทดสอบออกเป็น 3 ระดับ คือ

- โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า อ. เชียงดาว จ. เชียงใหม่ ระดับความสูง 400-800 เมตร จากระดับน้ำทะเล

- สถานีวิจัยเกษตรหลวงปางมะ อ. สะเมิง จ. เชียงใหม่ ระดับความสูง 800-1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล

- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงบุนวาง อ. แม่วงศ์ จ. เชียงใหม่ ระดับความสูง 1,000 เมตรขึ้นไป จากระดับน้ำทะเล

2.2) ลูกไก่ที่ได้ซึ่งเกิดจากผู้ฟ่อแม่พันธุ์ จะนำไปทดสอบสมรรถภาพการผลิตต่อไป โดยนำ ลูกไก่ไปเลี้ยงในคอกทดลองที่มีอาหารและน้ำให้อย่างเต็มที่ เพื่อจะทำการคัดเลือกลูกไก่ที่มี ลักษณะตรงตามสายพันธุ์ และมีสมรรถภาพการผลิตที่ดี ได้แก่ ด้านการเจริญเติบโต ประสิทธิภาพการใช้อาหาร และอัตราการเลี้ยงรอด ในช่วงลูกไก่อายุ 8 และ 16 สัปดาห์ โดย ในแต่ละสายจะคัดให้เหลือเพศผู้จำนวน 3 ตัว เพศเมียจำนวน 15 ตัว (ดีที่สุดในแต่ละสาย) ไก่ ในชุดที่คัดเลือกไว้นี้จะเป็นรุ่นที่ 3 (F3) โดยเบื้องต้นจะคัดเลือกลูกไก่ให้มีลักษณะภายนอกสี ดำตรงตามสายพันธุ์มากที่สุด และมีการเจริญเติบโตดีเด่นของแต่ละกลุ่มในพื้นที่เลี้ยงต่างกัน เพื่อคัดเลือกเป็นไก่รุ่นที่ใช้ในการขัดวงแผนการผสมพันธุ์แบบ Line Breeding ต่อไป

2.3) บันทึกข้อมูล ได้แก่ ลักษณะภายนอกที่ตรงตามสายพันธุ์ น้ำหนักตัวแรกเกิด น้ำหนักตัว เมื่ออายุ 4, 8, 12, 16, 20 และ 24 สัปดาห์ ปริมาณอาหารที่กินในช่วงอายุต่างๆ (ตามการ บันทึกน้ำหนักตัว) อายุและน้ำหนักตัวเมื่อไห้ไปฟ่องแรก น้ำหนักไห้ฟ่องแรก การให้ผลผลิต ไก่เป็นเวลา 9 เดือน อัตราการฟีกออก ฯลฯ ของลูกไก่กระดูกคำที่ได้มาจากการคัดเลือกรุ่นต่อไป

## แผนผังการพัฒนาที่ดิน

ปีที่ 2 :	สายพ่อพันธุ์ที่	1	2	3	.....	8
	จำนวนพ่อพันธุ์	1	1	1	.....	8
	(P <sub>1</sub> )					
		X	X	X	.....	X
	จำนวนแม่พันธุ์	5	5	5	.....	40
		↓	↓	↓	.....	↓
	จำนวนลูกที่ได้ (รุ่นที่ 2)	60	60	60	.....	480
	กัดเลือก (2 ครั้ง)	↓	↓	↓	.....	↓

### 3. การถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกร

หลังจากได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว คณะผู้วิจัยจะทำการฝึกอบรม เพื่อถ่ายทอดความรู้ และแนวทางการใช้ประโยชน์ให้กับนักวิชาการ/นักส่งเสริม และเกษตรกรบนพื้นที่สูงของมูลนิธิโครงการสถาบันวิจัยและพัฒนาเกษตรที่สูง รวมทั้งผู้สนใจจำนวน 1-2 ครั้ง

#### พื้นที่ดำเนินการวิจัย/เก็บข้อมูล

1. พื้นที่โครงการหลวงและโครงการขยายผลโครงการหลวงที่เป็นตัวแทน 3 ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล ได้แก่

- โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ ระดับความสูง 400-800 เมตร จากระดับน้ำทะเล

- สถานีวิจัยเกษตรหลวงปางคำ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ ระดับความสูง 800-1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเล

- ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงบุนวน อ.แม่ริว จ.เชียงใหม่ ระดับความสูง 1,000 เมตรขึ้นไป จากระดับน้ำทะเล

2. ฟาร์มปศุสัตว์ งานพัฒนาและส่งเสริมปศุสัตว์ มูลนิธิโครงการหลวง ต.แม่เที่ยง อ.เมือง จ.เชียงใหม่